

บทที่ 3

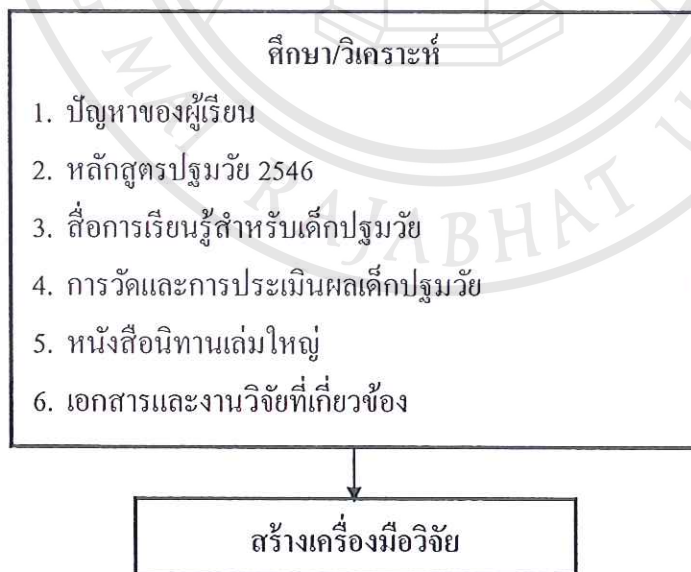
วิธีดำเนินการวิจัย

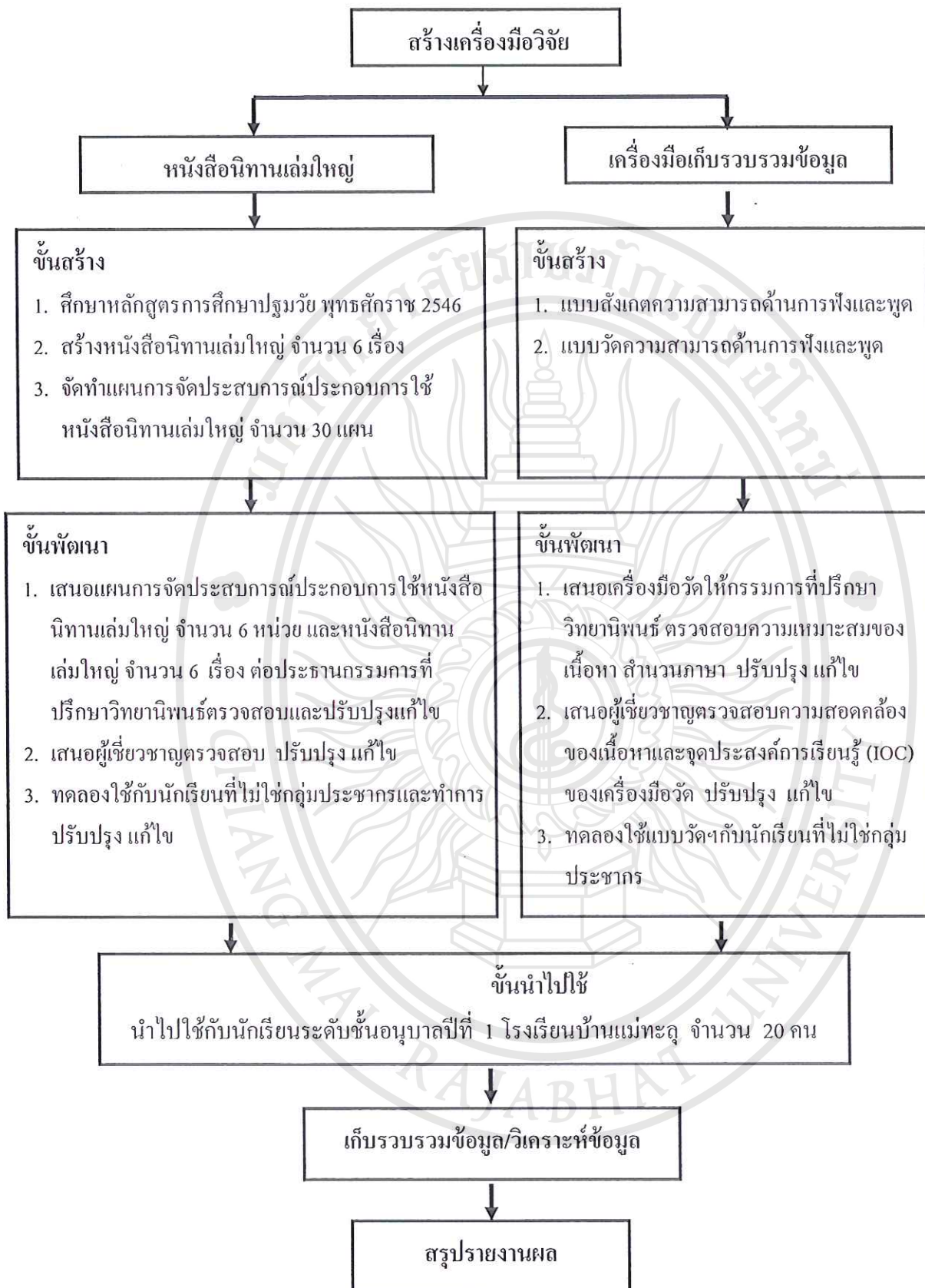
การศึกษา เรื่องการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูด
ของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาที่มีกรอบดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. กรอบการดำเนินการวิจัย
2. รูปแบบการศึกษาวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบการดำเนินการวิจัย

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.1 ภาพแสดงกรอบการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบหนึ่งกลุ่มวัดหลังเรียนครั้งเดียว (The One Shot Case Study Design) (เกตุมณี มากมี, 2550 : 103) ดังรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3.1 แสดงแผนแบบการวิจัยเรื่องการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

กลุ่ม	วิธีสอน	สอบหลัง
E	X	T

เมื่อ E แทน ประชากร

X แทน การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่

T แทน ความสามารถในการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านแม่ทะลุ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 6 เรื่อง 10 ชั่วโมง
2. แผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ ประกอบหน่วยการเรียนรู้ 6 หน่วย จำนวน 30 แผน
3. แบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและตรวจคุณภาพของหนังสือนิทานเล่มใหญ่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1.1 หนังสือนิทานเล่มใหญ่ผู้วิจัยได้สร้างหนังสือนิทานเล่มใหญ่โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1.1 ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของหนังสือนิทานเล่มใหญ่ และแนวการสร้างหนังสือนิทานเล่มใหญ่

1.1.2 ศึกษาเอกสารหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 แนวคิดทฤษฎี จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ แนวการสร้างหนังสือนิทานเล่มใหญ่และเลือกหน่วยการเรียนรู้ แล้วสร้างหนังสือนิทานเล่มใหญ่ ให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ จำนวน 6 หน่วย โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ 1 เรื่องต่อ 5 วันต่อหน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วยต่อ 1 สัปดาห์ รวมจำนวน 6 เรื่อง เป็นเวลา 6 สัปดาห์

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระที่ควรรู้ หน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดประสบการณ์ด้วยหนังสือนิทานเล่มใหญ่

สาระที่ควรรู้	หน่วยการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดประสบการณ์/ หนังสือนิทานเล่มใหญ่
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	- หน่วยร่างกายแข็งแรง - หน่วยหนูทำได้ - หน่วยเด็กดีมีวินัย	- นิทานเรื่องร่างกายแข็งแรง - นิทานเรื่องหนูทำได้ - นิทานเรื่องเด็กดีมีวินัย
เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	- หน่วยครอบครัวของฉัน - หน่วยตุ๊ดตู่จะไปโรงเรียน - หน่วยชุมชนของเรา	- นิทานเรื่องครอบครัวของฉัน - นิทานเรื่องตุ๊ดตู่จะไปโรงเรียน - นิทานเรื่องชุมชนของเรา

1.1.4 วางแก่นเรื่อง (Theme) สร้างโครงเรื่อง (Plot) สร้างตัวละคร หลังจากนั้นจึงเขียนเรื่อง

1.1.5 จัดทำต้นฉบับจำลองเมื่อกำหนดเนื้อเรื่อง ทั้ง 6 เล่ม รวมทั้งกำหนดรายละเอียดประกอบซึ่งประกอบด้วยรูปภาพสีขนาดใหญ่โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟฟิคในการวาดภาพ รูปภาพมีสีสันสะดุดตา สวยงาม ขนาดรูปเล่มของหนังสือนิทานเล่มใหญ่ กว้าง 12 นิ้ว สูง 15 นิ้ว ตัวอักษรขนาดใหญ่เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อฝึกพัฒนาการทางด้านภาษา

1.1.6 สร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 30 แผน แผนละ 20 นาที โดยยึดสาระการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 โดยใช้นิทาน 1 เรื่องต่อ 5 แผน

1.1.7 นำต้นฉบับจำลองที่สร้างเสร็จและแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

1.1.8 นำต้นฉบับจำลองที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ประเมินโดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยค้นคว้าปรับปรุงมาจากแนวของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 102-103) และกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ

5

4

3

2

1

ระดับความเหมาะสม

มีความเหมาะสมมากที่สุด

มีความเหมาะสมมาก

มีความเหมาะสมปานกลาง

มีความเหมาะสมน้อย

มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย

4.51-5.00

3.51-4.50

2.51-3.50

1.51-2.50

1.00-1.50

ความหมาย

มีความเหมาะสมระดับดีมาก

มีความเหมาะสมระดับดี

มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

มีความเหมาะสมระดับพอใช้

มีความเหมาะสมระดับต้องปรับปรุง

1.1.9 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานเล่มใหญ่โดยรวมได้ระดับคุณภาพ 4.74 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้แก้ไขเกี่ยวกับตัวหนังสือให้มีขนาดใหญ่ขึ้นซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

1.1.10 ผู้วิจัยนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำต้นฉบับจำลองไปสร้างเป็นหนังสือนิทานเล่มใหญ่ฉบับจริง จำนวน 6 เล่ม

1.1.11 แบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย
- 2) ศึกษาขอบเขตและระดับความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย
- 3) สร้างแบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย
- 4) นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
- 5) นำแบบสังเกตที่ได้แนบหลังแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ ทั้ง 30 แผน

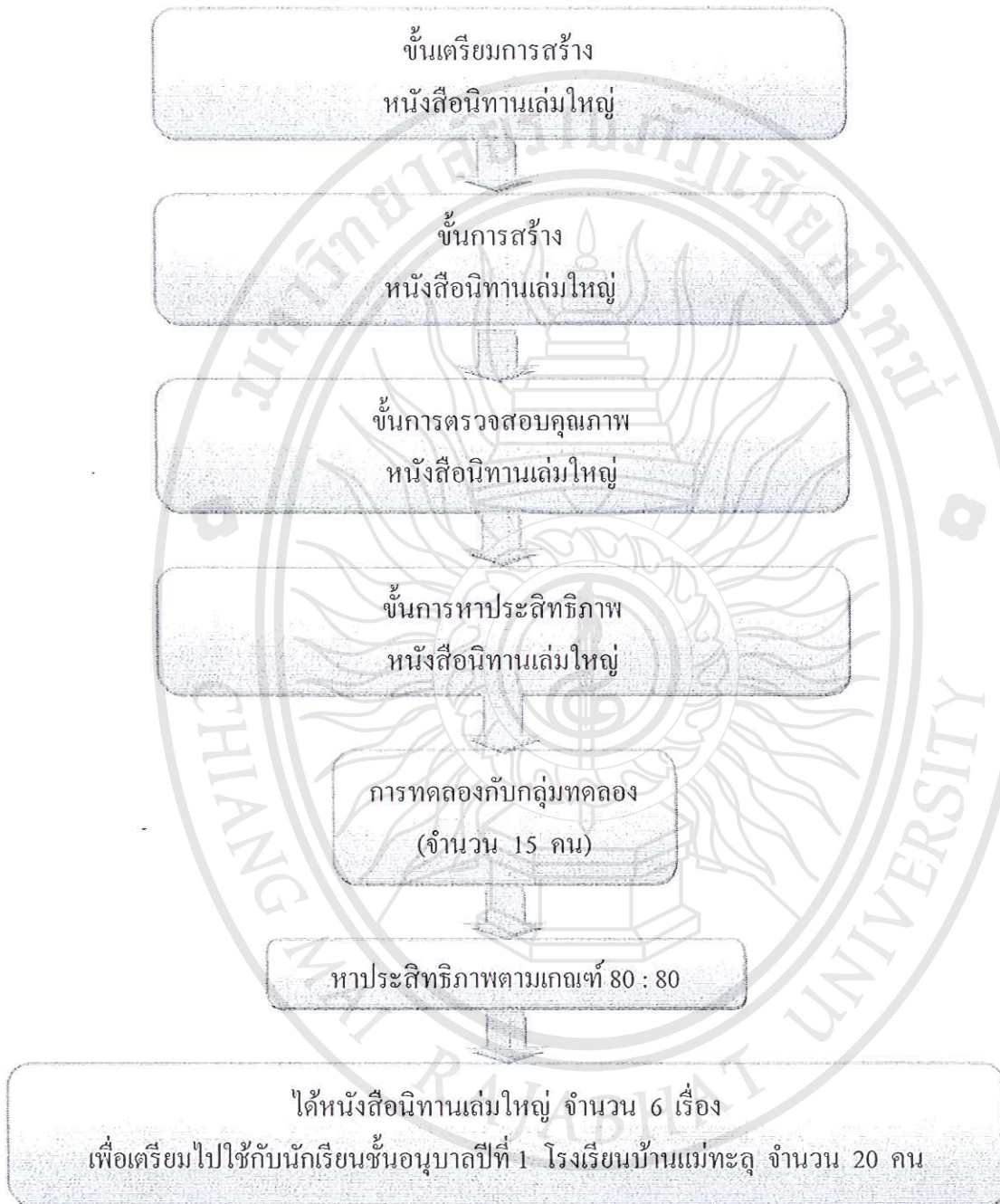
2. การหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานเล่มใหญ่

2.1 นำหนังสือนิทานเล่มใหญ่ทั้ง 6 เรื่องและแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ ที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ กับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่เกาะวิทยา จำนวน 15 คน โดยบันทึกคะแนนระหว่างเรียนไว้เล่มละ 6 คะแนน (รวม 36 คะแนน) (E₁) เมื่อเรียนครบ 6 เล่มแล้วให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 6 คะแนน เพื่อใช้เป็นคะแนนหลังเรียน (E₂)

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1 มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (E₁/E₂) ตามเกณฑ์มาตรฐานคือ 80 / 80 ปรากฏว่าได้ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.66 / 82.22 (แสดงในภาคผนวก ค)

2.3 สังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย และนำผลการทดลองที่ใช้กับเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองไปปรับปรุงหนังสือนิทานเล่มใหญ่ จะได้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ทะลุ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 20 คน

ขั้นตอนการสร้างหนังสือนิทานเล่มใหญ่

แผนภาพที่ 3.2 แผนผังการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหนังสือนิทานเล่มใหญ่

2. การสร้างและตรวจคุณภาพของแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยและหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

2.3 สร้างแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

2.4 นำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา จำนวนภาษา ปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ปรากฏว่าได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.93 (แสดงในภาคผนวก ง)

2.6 นำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้วัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 เรื่อง และจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ แผนละ 20 นาที ใช้เวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง ในชั่วโมงเรียนตามปกติ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง 40 นาที

2. สังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้แบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

3. ประเมินความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย หลังจากการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ ด้วยแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็ก โดยการหาค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็ก โดยนำมาเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ดังนี้
 ระดับ 2.50 - 3.00 หมายถึง ดี
 ระดับ 1.50 - 2.49 หมายถึง พอใช้
 ระดับ 1.00 - 1.49 หมายถึง ควรปรับปรุง
2. วิเคราะห์ความสามารถในการทำแบบฝึกความสามารถด้านการฟังและพูด ตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกความสามารถด้านการฟังและพูด โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์คะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถด้านการฟังและพูดแล้วนำมาคำนวณเป็นค่าร้อยละแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ตั้ง
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการบรรยายสรุปข้อค้นพบต่างๆ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนนักเรียนของผู้วิจัย โดยได้ข้อมูลจากหลักฐานและเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลซึ่งกำหนดกรอบในการนำเสนอข้อค้นพบในการศึกษาในด้านความสามารถด้านการฟังและพูด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ความสามารถด้านการฟังและพูดของนักเรียน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ	คือ ค่าเฉลี่ยประชากร
$\sum x$	คือ ผลรวมของคะแนน
N	คือ จำนวนนักเรียน

1.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร
(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	X	คือ ค่าระดับคะแนน
	$\sum X$	คือ ผลรวมของค่าคะแนน
	$\sum X^2$	คือ ผลรวมของค่าคะแนนแต่ละข้อ ยกกำลังสอง
	N	คือ จำนวนประชากร

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความสอดคล้องของแบบวัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 61-67)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาประสิทธิภาพของนวัตกรรม E_1/E_2 โดย E_1 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบวัดหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (เผชญิ กิจระการ. 2544 : 44)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบย่อย ชิ้นงานย่อย กิจกรรมหรือ
จากการปฏิบัติงานระหว่างเรียนทุกอย่างของนักเรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มของ แบบทดสอบย่อย ชิ้นงานย่อย กิจกรรมหรือจากการ
ปฏิบัติงานระหว่างเรียนทุกอย่างรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด